

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 13 lipca 2017 roku w sprawie z wniosku A. M. z udziałem P. M. o podział majątku wspólnego Sąd Rejonowy w Zgierzu:

1. ustalił, iż w skład majątku wspólnego byłych małżonków A. M. i P. M. wchodzi nakłady poczynione na nieruchomość położoną w A., przy ul. (...), objętą księgą wieczystą o numerze (...) w wysokości 22.500,00 zł, w tym:

a) kwota 11.250,00 zł – z tytułu nakładów poczynionych przez A. M. i P. M. na majątek osobisty P. M. w postaci udziału w wysokości 1/2 (jednej drugiej) części w prawie własności nieruchomości położonej w A., przy ulicy (...), objętej księgą wieczystą o numerze (...),

b) kwota 11.250,00 zł z tytułu nakładów poczynionych przez A. M. i P. M. na majątek B. i T. M. w postaci udziału w wysokości 1/2 (jednej drugiej) części w prawie własności nieruchomości położonej w A., przy ulicy (...), objętej księgą wieczystą o numerze (...);

1. oddalił wniosek A. M. o rozliczenie nakładów poczynionych z jej majątku osobistego na majątek wspólny byłych małżonków A. M. i P. M.;

2. dokonał podziału majątku wspólnego byłych małżonków A. M. i P. M., w ten sposób, że:

a) składnik majątku opisany szczegółowo w punkcie 1a przyznał na wyłączną własność P. M.,

b) składnik majątku opisany szczegółowo w punkcie 1b przyznał A. M. i P. M. w częściach po 1/2 (jednej drugiej);

1. zasądził od P. M. na rzecz A. M. tytułem spłaty jej udziału ze składnika majątku wspólnego opisanego w punkcie 1a kwotę 5.625,00 zł;

2. przyznał biegłej sądowej A. T. wynagrodzenie w kwocie 117,97 zł tytułem wynagrodzenia za sporządzenie uzupełniającej opinii ustnej na rozprawie w dniu 10 kwietnia 2017 roku, którą to kwotę wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu;

3. przyznał adw. S. J. kwotę 8.856,00 zł tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną wnioskodawczyni A. M. z urzędu, w tym należną stawkę podatku od towarów i usług, którą to kwotę nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu;

4. nie obciążył uczestników postępowania obowiązkiem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych;

5. ustalił, iż w pozostałym zakresie uczestnicy postępowania ponoszą we własnym zakresie koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Apelację od powyższego postanowienia wniosła A. M. zaskarżając je w części, co do pkt 1 lit. a wskutek nie zasądzenia – ponad kwotę zasądzoną w tym punkcie kwoty w wysokości 107.603 zł oraz w całości co do pkt. 2 – giego.

W piśmie procesowym z dnia 12 grudnia 2017 roku wnioskodawczyni cofnęła apelację co do pkt II apelacji, precyzując że cofnięcie apelacji dotyczy w istocie kwoty z tytułu zaciągniętego kredytu 7.285,16 zł, zaś przedmiotem apelacji pozostaje nadal kwota 107603 zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarżący może cofnąć apelację aż do wydania wyroku w drugiej instancji. W razie cofnięcia przez skarżącego apelacji sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania ze względu na to, że wydanie wyroku stało się zbędne. Co ważne,

zgodnie z Uchwałą Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2000 r., sygn. akt III CKN 246/2000, cofnięcie apelacji nie podlega kontroli sądu. Oznacza to, że sąd nie może tak jak w przypadku cofnięcia pozwu powołując się na sprzeczność z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo na obejście prawa, uznać cofnięcia apelacji za niedopuszczalne.

Mając na uwadze powołane okoliczności, z uwagi na cofnięcie apelacji w zakresie kwoty 7285,16 zł, Sąd Okręgowy na podstawie art. 391 §2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. postępowanie apelacyjne umorzył (pkt 1).

Sygn. akt III Ca 1483/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 13 lipca 2107 roku w sprawie z wniosku A. M. z udziałem P. M. o podział majątku wspólnego, Sąd Rejonowy w Zgierzu:

1. ustalił, iż w skład majątku wspólnego byłych małżonków A. M. i P. M. wchodzi nakłady poczynione na nieruchomość położoną w A., przy ul. (...), objętą księgą wieczystą o numerze (...) w wysokości 22.500,00 zł, w tym:

a) kwota 11.250,00 zł – z tytułu nakładów poczynionych przez A. M. i P. M. na majątek osobisty P. M. w postaci udziału w wysokości 1/2 części w prawie własności nieruchomości położonej w A., przy ulicy (...), objętej księgą wieczystą o numerze (...),

b) kwota 11.250,00 zł – z tytułu nakładów poczynionych przez A. M. i P. M. na majątek B. i T. M. w postaci udziału w wysokości 1/2 (jednej drugiej) części w prawie własności nieruchomości położonej w A., przy ulicy (...), objętej księgą wieczystą o numerze (...);

1. oddalił wniosek A. M. o rozliczenie nakładów poczynionych z jej majątku osobistego na majątek wspólny byłych małżonków A. M. i P. M.;

2. dokonał podziału majątku wspólnego byłych małżonków A. M. i P. M., w ten sposób, że:

a) składnik majątku opisany szczegółowo w punkcie 1a przyznał na wyłączną własność P. M.,

b) składnik majątku opisany szczegółowo w punkcie 1b przyznał A. M. i P. M. w częściach po 1/2 (jednej drugiej);

1. zasądził od P. M. na rzecz A. M. tytułem spłaty jej udziału ze składnika majątku wspólnego opisanego w punkcie 1a kwotę 5.625,00 zł;

2. przyznał biegłej sądowej A. T. wynagrodzenie w kwocie 117,97 zł tytułem wynagrodzenia za sporządzenie uzupełniającej opinii ustnej na rozprawie w dniu 10 kwietnia 2017 roku, którą to kwotę wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu;

3. przyznał adw. S. J. kwotę 8.856,00 zł tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną wnioskodawczyni A. M. z urzędu, w tym należną stawkę podatku od towarów i usług, którą to kwotę nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu;

4. nie obciążył uczestników postępowania obowiązkiem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych;

5. ustalił, iż w pozostałym zakresie uczestnicy postępowania ponoszą we własnym zakresie koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Apelację od powyższego postanowienia wniosła wnioskodawczynie, zaskarżając go w części, co do pkt 1 lit. a wskutek nie zasądzenia ponad kwotę zasądzoną w tym punkcie kwoty w wysokości 107.603 zł, oraz co do pkt 2 –go w całości wskutek oddalenia wniosku o rozliczenie nakładów poczynionych z majątku osobistego wnioskodawczynie na majątek wspólny z P. M., mimo, że sąd miał obowiązek z urzędu ustalić skład majątku i wzajemne rozliczenia na ten majątek. Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła:

1. sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, że kredyt w dolarach wzięty w 2002 roku przez byłego męża wnioskodawczynie i jego rodziców, na który wnioskodawczynie musiała wyrazić zgodę był spłacany tylko przez jego rodziców, co jest niezgodne z rzeczywistością, gdyż:

a) od początku tego postępowania k. 80 wnioskodawczynie twierdziła, że: „ cała rata była pobierana z teścia konta , a my teściom oddawaliśmy do ręki po 250 złotych miesięcznie” i podobnie zeznała jako strona – protokół z dnia 10 kwietnia 2017 roku;

b) okoliczność, że zwracali połowę kredytu potwierdził świadek T. B. k. 119, której sąd nie dał wiary, podnosząc, że sąd odmawiając wiary temu świadkowi nie uzasadnił swego stanowiska w sposób podlegający kontroli. Wnioskodawczynie wskazała, że świadek jest jej matką, ale to nie podważa jej wiarygodności, wskazując, że ona wiedziała jak było i to zeznała;

c) właściwa analiza zeznań uczestnika postępowania k.81 (informacyjne zeznania) jako strony (protokół z 10 kwietnia 2017 roku) winna doprowadzić sąd do ustalenia, że nie mówi on prawdy we wszystkich okolicznościach dotyczących istotnych kwestii i tak: k. 81 zeznał on: „ pierwszą darowiznę na rzecz rodziców poczyniłem , żebyśmy mogli wziąć kredyt na budowę, bo to rodzice chcieli się budować”;

d) Sąd przyjął, w sposób nieuzasadniony , za wiarygodne w tym zakresie zeznania świadków B. i T. małż. M. k. 98 i k. 99 , które winny być ocenione krytycznie;

e) sąd nie przeanalizował właściwie zeznań świadka J. S., z której wynika, że budowa była dla wnioskodawczynie i jej byłego męża i dla rodziców

1. nie rozliczenie przez sąd wartości naniesień dokonanych na nieruchomości przez wnioskodawczynie i jej byłego męża w postaci garażu o wartości 11.700 zł;

2. nie ustalenie , w punkcie 4 –tym postanowienia, daty spłaty zasądzonej kwoty na rzecz wnioskodawczynie i brak określenia co do odsetek płatnych w wypadku nie wpłacenia kwoty z tego punktu,

3. nie rozliczenie przez sąd nakładów z majątku osobistego wnioskodawczynie na majątek wspólny, wynikających z płacenia przez wnioskodawczynie rat kredytu po ustaniu wspólności majątkowej wynikającej z rozwiązania związku małżeńskiego – data 20.11.2012 roku.

W oparciu o wskazane zarzuty wnioskodawczynie wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i zasądzenie na rzecz wnioskodawczynie od uczestnika postępowania kwoty jak w punkcie I –szym tj. 107.603 zł oraz rozliczenie kredytu spłaconego przez wnioskodawczynie po uprawomocnieniu się wyroku rozwodowego, w ten sposób że uczestnik postępowania winien zwrócić na jej rzecz połowę wpłaconej przez kwoty, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W piśmie procesowym z dnia 12 grudnia 2017 roku wnioskodawczynie cofnęła apelację co do pkt II apelacji, precyzując że cofnięcie apelacji dotyczy w istocie kwoty z tytułu zaciągniętego kredytu 7.285,16 zł, zaś przedmiotem apelacji pozostaje nadal kwota 107603 zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wobec częściowego cofnięcia apelacji, tj. co do kwoty 7285,16 zł Sąd Okręgowy na mocy art. 391 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. umorzył postępowanie apelacyjne, o czym orzekł jak w pkt 1. sentencji wyroku. W pozostałym zaś zakresie apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia, które Sąd Okręgowy przyjmuje za własne, co czyni zbędnym ich ponowne przytaczanie w tym miejscu. Ustalenia te Sąd I Instancji poparł wnikliwą i rzetelną analizą zebranych dowodów, a ocena tych dowodów dokonana przez ten Sąd odpowiada zasadom logiki i obejmuje wszystkie okoliczności sprawy. Sąd Rejonowy powołał także prawidłową podstawę prawną orzeczenia, przytaczając w tym zakresie stosowne przepisy. Sąd Okręgowy nie dostrzega naruszenia przepisów prawa materialnego, które zobligowany byłby wziąć pod uwagę z urzędu.

Nietrafny jest zarzut dotyczący sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego. Zarzut ten w istocie wiąże się z dokonaną przez Sąd oceną materiału dowodowego, która zdaniem Sądu Okręgowego przeprowadzona została prawidłowo. Poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne znajdują pełne oparcie

w przeprowadzonych dowodach w szczególności w postaci zeznań wnioskodawczynie oraz uczestnika postępowania, a także świadków, wśród których zeznawały osoby obce, jak również członkowie rodziny. W takich warunkach poczynienie prawidłowych ustaleń faktycznych musiało opierać się w znacznym stopniu na doświadczeniu życiowym Sądu

i wyciąganiu prawidłowych wniosków z ich twierdzeń, przy jednoczesnym uwzględnieniu kim był dany świadek dla stron postępowania i skąd czerpał posiadane informacje. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji sprostał standardom dotyczącym oceny zeznań świadków oraz stron i w konsekwencji dokonał prawidłowych ustaleń. Sąd I Instancji nie tylko szczegółowo omówił, którym dowodom i w jakiej części nie przyznał waloru wiarygodności, ale też opisał dlaczego poszczególne dowody uznał za godne wiary i stanowiące podstawę ustaleń faktycznych.

Sąd I instancji słusznie uznał, że materiał dowodowy nie potwierdził twierdzeń wnioskodawczynie, że ona i jej były mąż wspólnie z rodzicami uczestnika postępowania ogrodzili działkę stanowiącą początkowo własność P. M., a następnie wybudowali na niej dom wraz z budynkiem gospodarczym ponosząc po połowie koszty tej inwestycji. Generalnie zarzuty strony apelującej w tym zakresie sprowadzają się do forsowania własnej, korzystnej dla apelującej, oceny stanu faktycznego. W świetle zaś utrwalonych poglądów judykatury i piśmiennictwa nie jest wystarczającym uzasadnieniem zarzutu naruszenia normy art. 233 § 1 k.p.c. przedstawienie przez stronę skarżącą własnej oceny dowodów i wyrażenie dezaprobaty dla oceny prezentowanej przez Sąd pierwszej instancji. Subiektywne przekonanie strony o tym, którym dowodom należy przyznać wiarę oraz przekonanie strony o odmiennej ocenie poszczególnych środków dowodowych, nie może być podstawą kwestionowania swobodnej oceny dowodów dokonywanej przez sąd (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 24 września 2015 roku, III AUa 962/14, Lex numer 1820905).

Niezwykle wnikliwa analiza materiału dowodowego, w szczególności deklaracji podatkowych byłych małżonków oraz T. i B. M. przeprowadzona przez Sąd I instancji doprowadziła do słusznych wniosków, iż już tylko porównanie tych dochodów przekonuje o niewiarygodności twierdzeń wnioskodawczynie. Sąd I instancji prawidłowo uznał, że to T. i B. M. stanowili „siłę napędową” działań prowadzących do wybudowania domu w A. przy ul. (...), w szczególności zaciągnęli na ten cel kredyt i do chwili włączenia się w realizację inwestycji rodziców byli małżonkowie nie podejmowali żadnych działań na działce należącej do P. M.. Jak słusznie wskazał Sąd meriti wnioskodawczynie A. M. nie przedstawiła żadnego dowodu potwierdzającego, iż uczestniczyła wraz z byłym mężem w spłacie przedmiotowego kredytu. Dokonywane zaś nieregularne wpłaty, jak wynika z zeznań T. M. dotyczyły częściowych opłat za media. Wbrew twierdzeniom strony apelującej podstawą do dokonania ustaleń w tym zakresie nie mogły stanowić same zeznania świadka T. B., którym Sąd słusznie odmówił wiarygodności. Jako osoba spokrewniona z wnioskodawczynią oraz zaangażowana w wynik sprawy prezentowała wersję przyjętą przez A. M., która nie znalazła potwierdzenia w materiale dowodowym sprawy. Wnioskodawczynie nie wykazała bowiem tak w postępowaniu przed Sądem I instancji jak i w postępowaniu apelacyjnym, by przekazywała regularnie kwotę 250 zł tytułem spłaty połowy raty, a przy tym, by uiszczała dodatkowe kwoty tytułem opłat za media. Należało w pełni podzielić zatem stanowisko Sądu Rejonowego w

zakresie w jakim wskazał, że nie sposób uznać, aby małżonkowie, których dochody były bardzo skromne poczynili tak duże oszczędności pozwalające na sfinansowanie ogrodzenia domu, wylanie fundamentów, czy też partycypowanie w spłacie zaciągniętego przez rodziców uczestnika postępowania kredytu. Uwadze Sądu nie umknęło przy tym, że sama wnioskodawczyni w toku postępowania przyznała, że jej sytuacja majątkowa była trudna i z tego względu spłata zaciągniętego przez nią kredytu została zawieszona. Podnoszona przez apelującą okoliczność, niekwestionowana zresztą przez strony postępowania, iż decyzja o budowie została podjęta wspólnie przez byłych małżonków oraz rodziców uczestnika postępowania, a także, iż wnioskodawczyni była zaangażowana w budowę domu (gotowanie posiłków) pozostaje bez wpływu w zakresie ustalenia ponoszenia przez A. i P. M. kosztów w spłacie zaciągniętego przez rodziców uczestnika postępowania kredytu na budowę domu.

W świetle okoliczności przedmiotowej sprawy Sąd I instancji słusznie ustalił zatem, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków wchodzi nakłady poczynione na nieruchomości położoną w A. Ł. przy ul. (...) w wysokości 22.500 zł, a zatem nakłady obejmujące prace wykończeniowe parteru domu. Sąd prawidłowo również dokonał podziału majątku w ten sposób, że nakłady poczynione przez nich na majątek wówczas osobisty uczestnika przyznał na wyłączną własność P. M., zasądzając od niego na rzecz wnioskodawczyni tytułem spłaty jej udziału kwotę 5.625,00 zł, a zatem połowę z kwoty 11.250 zł stanowiącej równowartość nakładów na majątek osobisty P. M.. Rację ma natomiast strona apelująca wskazując przy tym, że Sąd dokonujący podziału majątku oraz zasądzając na rzecz wnioskodawczyni tytułem spłaty kwotę 5.625,00 zł powinien był oznaczyć termin płatności zasądzonych kwoty oraz wysokość i termin uiszczenia odsetek i brak rozstrzygnięcia w tym przedmiocie w postanowieniu podziałowym stanowi naruszenie prawa materialnego tj. art. 212 § 3 k.c. Niemniej jednak brak rozstrzygnięcia w tym przedmiocie mógł być usunięty jedynie w drodze wniosku o uzupełnienie postanowienia podziałowego (art. 13 § 2 w zw. z art. 351 k.p.c.), a nie w drodze środka zaskarżenia, jakim jest apelacja (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2004 roku, IV CK 324/03, Lex numer 585862).

Rozstrzygnięcie Sądu I instancji w zakresie oddalenia wniosku A. M.

o rozliczenie nakładów poczynionych z jej majątku osobistego na majątek wspólny byłych małżonków również jest prawidłowe i brak jest podstaw do jego kwestionowania. Sąd I instancji trafnie wskazał, że wnioskodawczyni reprezentowana przez fachowego pełnomocnika nie wykazała bowiem jaka kwota została przez nią spłacona po ustaniu wspólności ustawowej małżeńskiej, pomimo, iż sama przyznała, że w części zobowiązanie to pozostaje jeszcze długiem, który nie podlega podziałowi. Odnośnie zaś spłaconych przez wnioskodawczynię rat Sąd pomimo przeciwnych sugestii apelacji nie miał obowiązku dokonywania ustaleń w tym zakresie z urzędu, albowiem był to nakład z majątku osobistego na majątek wspólny byłych małżonków, zaś wnioskodawczyni nie udowodniła tej okoliczności.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 2 sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w oparciu o art. 520 § 1 k.p.c., ustalając, że każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie, ponieważ nie dopatrzone się jakichkolwiek okoliczności, które nakazywałyby odstąpić od podstawowej zasady rozliczania kosztów postępowania nieprocesowego.

Zważywszy, że w toku postępowania drugoinstancyjnego wnioskodawczyni korzystała z przyznanej z urzędu pomocy (...) Sąd Okręgowy przyznał i nakazał wypłacić na rzecz ustanowionego z urzędu pełnomocnika ze Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowego w Zgierzu kwotę 2214 zł, obejmującą podatek VAT w wysokości 23% - § 8 pkt 6 w zw. z §16 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2016.1714)